

FESTIVAL HUẾ 2016 - ẤN TƯỢNG VÀ GỢI NGHĨ

TẠ THỊ NGỌC THẢO

Đêm Hoàng cung - Ảnh: <http://www.thuathienhue.gov.vn>

Festival Huế lần thứ 9 đã “chiêu đãi” khách quý và bà con mình một bữa tiệc văn hóa, nghệ thuật, lịch sử, âm nhạc, ẩm thực, gồm lễ hội chính: 13 chương trình; hoạt động hưởng ứng: 28 chương trình; âm nhạc: 27 chương trình; nghệ thuật truyền thống: 9 chương trình; múa: 9 chương trình; triển lãm, trưng bày, sắp đặt: 19 chương trình; nghệ thuật: 14 chương trình.

Để thực hiện một Festival hoành tráng, kỳ công, đa dạng, đậm chất văn hóa như vậy, ai cũng biết là không hề đơn giản. Nó thấm đẫm trí tuệ, mồ hôi, tâm huyết của chủ (bộ máy quản lý nhà nước, các đơn vị sự nghiệp và bà con Thừa Thiên Huế) và khách (các đoàn quốc tế và du khách).

Như bao cuộc vui khác, Festival Huế lần thứ 9 đã qua đi, nhưng ấn tượng sâu đậm vẫn mãi còn ngưng đọng!

1. Ấm trái tim

Mưa không nặng hạt nhưng cũng đủ nhạt phẩn son trên gương mặt các cô gái đang độ xuân thì. Mưa giúp các chàng thanh niên được dịp thổ lộ tình cảm bằng cách tìm dù, tìm quạt che cho nàng khỏi ướt. Mưa bay bay như “gợi nhắc” các vị khách quý khoác lên mình chiếc áo mưa, rồi nhìn nhau..., cười. Có lẽ, tiếc nhất là quý khách nữ - thành viên trong

Diễn đàn FEALAC. Các quý bà đã tranh thủ giờ nghỉ tìm về “phố Tây” của Huế đặt may áo lụa Hà Đông để diện đêm khai mạc. Thế mà trời đành lòng mưa! Có phải do vậy mà quý bà chỉ choàng áo mưa chứ không mặc vào. Phải chăng, vì muốn khoe chiếc áo lụa tím tím Huế?

Mưa. Người ngồi trên khán đài thương Ban Tổ chức và thương Huế quá trời, vì tưởng rằng, lễ khai mạc sẽ vắng người tham dự. Ngờ đâu, khi ngoài đầu qua trái, qua phải, lại phía sau, không còn một ghế trống. Đó là chưa kể số khách phải đứng. Khi Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Thừa Thiên Huế tuyên bố khai mạc lễ hội, một rừng người bạt ngàn tham dự Festival lần thứ 9, trật tự, kỷ luật, im phăng phắc. Văn hóa ứng xử này không tự dưng mà có, đó là sự đúc kết trong 710 năm Thuận Hóa - Phú Xuân, để bây giờ trở thành nét đẹp “chẳng nơi nào có được” của người xứ Huế - Vùng đất cố đô và một trong những kinh đô Phật giáo.

Mưa. Ban Tổ chức liền điều động đội/nhóm hỗ trợ lên lau sàn sân khấu. Tuy vậy, khi các đoàn biểu diễn màn tung hứng, vẫn có chút trơn trượt, diễn không được như ý. Thay vì xì xào, chê trách, toàn thể khán đài vỗ tay ủng hộ. Vì vậy, diễn viên cười mà khách cũng cười...

Mưa không làm nản lòng một “loại khách kỳ lạ”, đứng dọc theo từng khán đài, thà chịu ướt chứ không mặc áo mưa. Họ, đa số là những thanh niên mặt mày sáng sủa, áo bỏ vào quần, ăn nói lịch thiệp, cử chỉ hòa nhã. Thay vì nhìn lên sân khấu thưởng thức các tiết mục, tầm mắt của họ lại hướng xuống khán đài, quan sát khán giả rất kỹ và rất rất sâu. Khách biết, họ đã và đang âm thầm góp một phần lớn giúp buổi diễn được thành công tốt đẹp!

2. Đã con mắt

Một điểm nhấn quan trọng trong số các hoạt động diễn ra trước khai mạc Festival là buổi tiệc đứng (buffet) do Ủy ban nhân dân thành phố Huế chiêu đãi khách về dự phiên họp đầu tiên của Dự án “Thành lập mạng lưới các thành phố văn hóa của Diễn đàn hợp tác Đông Á - Mỹ Latinh FEALAC”, tổ chức tại Bảo tàng Văn hóa Huế, lúc 18h30 ngày 28/4/2016. FEALAC là một cơ chế hợp tác gồm 36 quốc gia từ khu vực Đông Á - Mỹ Latinh, với mục đích xây dựng một kênh đối thoại chính thức và thường xuyên giữa hai khu vực. Thông qua FEALAC, Festival Huế phát triển thêm các lĩnh vực giáo dục, xã hội, kinh tế. Buổi chiêu đãi diễn ra với nghi thức tinh gọn, không khí giao lưu nhẹ nhàng, thực đơn chủ yếu là món địa phương được bày trí đẹp mắt. Còn người dự tiệc thì chủ cũng tươi mà khách cũng tươi.

Có thể nói, chỉ có ở Festival Huế, du khách mới được tận mắt chứng kiến các hoạt động phục dựng nghi thức, văn hóa, ẩm thực, thời trang... triều Nguyễn (1802 - 1945) trong chương trình Đêm Hoàng cung tổ chức tại Đại nội Huế. Ngày xưa, chỉ có Hoàng gia và Hoàng phái mới được mục sở thị các sinh hoạt cung đình. Hòa cùng ánh sáng huyền ảo, trang phục cung đình lộng lẫy, cỏ cây lung linh sắc màu, các “ông hoàng”, “bà chúa” thời nay thể hiện sự thăng hoa, khiến du khách quên mất mình đang xem phục hiện.

Lễ hội “Đèn Quảng chiếu” được tổ chức lần đầu tiên tại Festival Huế lần thứ 9, do Giáo hội Phật giáo tỉnh Thừa Thiên Huế chủ trì. Chương trình này đã thu hút người tham dự chật kín Công viên Thương Bạc. Đèn Quảng chiếu - ánh sáng từ bi và trí tuệ giải thoát của đức Phật - đã có ở nước ta từ thời vua Lý, vua Trần, nay được tái hiện trong Festival Huế lần thứ 9. Nghi lễ Quảng chiếu được diễn ra trong một buổi tối mưa thuận gió hòa, bên cạnh dòng sông Hương êm đềm, hòa cùng ánh sáng Quảng chiếu huyền diệu. Xuyên suốt trong buổi lễ, có tiếng kinh do ban nghi lễ tụng làm nền, có sương khói mờ ảo trợ tha lực cho vũ điệu Lục cúng Hoa đăng của quý tăng trẻ, khiến người xem cảm thụ được sự linh thiêng, vi diệu của đạo pháp.

3. Nghĩ tới “no cái bụng”

Có thể nói, khi Festival Huế lần thứ 9 khép lại, cũng là lúc Ban Tổ chức đã chuẩn bị cho Festival Huế lần thứ 10. Nói vậy để thấu hiểu công sức và tiền bạc của “chủ” và “khách” đầu tư cho mỗi kỳ Festival rất lớn. Dù Festival Huế đã cống hiến cho xã hội “ấm trái tim”, “đã con mắt” nhưng, để gắn kết chặt chẽ hơn nữa giữa Festival với sự phát triển kinh tế - xã hội của Huế, có lẽ, chúng ta cần đặt thêm một kỳ vọng cho Festival Huế là giúp người dân Thừa Thiên Huế “no cái bụng”.

Vậy, làm sao để “no cái bụng”? Nên chăng, từ Festival Huế lần thứ 10, chúng ta đặt thêm mục tiêu trong chương trình Festival, là “thu hút khách du lịch và mời gọi các nhà đầu tư về Huế”? Để làm được như vậy, chúng ta cần xác định, chính chủ các hãng du lịch lớn của thế giới và các nhà đầu tư uy tín là đối tác chiến lược trong mỗi kỳ Festival. Chương trình văn hóa - nghệ thuật trong Festival diễn ra trước mắt các chủ hãng du lịch lớn và các nhà đầu tư là một cách giới thiệu trực tiếp sản phẩm văn hóa- du lịch và tiếp thị địa phương của Thừa Thiên Huế. Ngoài ra, không thể thiếu những hội thảo có chủ đề liên quan đến du lịch và hội nghị xúc tiến đầu tư...

Để tạo dấu ấn sâu hơn cho Festival Huế, Ban Tổ chức nên tạo sân vui chơi thỏa thích cho bà con mình và du khách. Ví dụ, bên cạnh người mẫu biểu diễn áo dài, nên có chương trình cho phụ nữ trung niên địa phương trình diễn áo dài. Hãy thử tưởng tượng không khí, khi gia đình và nội, ngoại hai bên rủ nhau tham dự để cổ vũ cho người phụ nữ của họ thi thố tài năng. Hoặc, không chỉ triển lãm bánh mứt cung đình, nghệ nhân nên có thêm tiết mục hướng dẫn du khách thực hiện vài món bánh mứt. Và, không chỉ có triển lãm bonsai, Ban Tổ chức nên mời nghệ nhân Nhật Bản về tọa đàm, rồi hướng dẫn bà con mình cách cắt tỉa bonsai. Riêng quý tăng, ni, ngoài những hoạt động truyền thống, như giới thiệu nghi thức Phật giáo, triển lãm, có thể tham gia hướng dẫn du khách thực hành trà Thiền, thi cắm hoa, thực hành nấu vài món chay và hướng dẫn cách trưng bày bàn thờ Phật, bàn thờ gia tiên, bàn thờ ngày tết...

Chính sự tương tác giữa “chủ” và “khách” sẽ làm phong phú thêm hoạt động Festival Huế trong tương lai.

Một khi Festival Huế là của bà con, của khách quý, của đối tác, của những chủ hãng du lịch có tâm huyết, của các nhà đầu tư chân chính, thì hiệu ứng lan tỏa sẽ rộng, sẽ sâu và bền vững./.

T.T.N.T